

SST-Info 1/2021

Obsah:

- **Merkurovy medaile Hospodářské komory 2020**
 - **Ekonomický a statistický toolbox CECIMO za 3. čtvrtletí 2020**
- **Merkurova medaile Hospodářské komory České republiky patří řediteli společnosti EMP Slavkov Ing. Vladimíru Mogišovi**

Každoroční udělování Merkurových medailí Hospodářské komory bylo zavedeno v roce 2013 u příležitosti 20. výročí založení HK ČR a stalo se tak jedním z nástrojů, jak ocenit a zviditelnit významné osobnosti a instituce z podnikatelské sféry, které přispěly k podpoře podnikání u nás i v zahraničí a k činnosti HK ČR.

Toto ocenění má formu čestné medaile, která nese jméno i vyobrazení římského boha obchodu Merkura, jenž se stal už od 5. století př. n. l. nejen patronem obchodníků, ale také obecně symbolem štěstí v podnikání a hospodářského blahobytu. Většina hospodářských komor, obchodních spolků a celních správ ve světě používá ve svém znaku jeho symboliku.

Stříbrnou a zlatou Merkurovu medaili HK ČR uděluje na slavnostním shromáždění přímo její prezident.

Svaz strojírenské technologie může s hrdostí konstatovat, že mezi manažery jeho členských podniků jsou již tři nositelé tohoto významného ocenění. V roce 2018 je obdržel spolumajitel a dlouholetý předseda představenstva akciové společnosti TOS VARNSDORF **Ing. Jan Rýdl**, v roce 2019 pak místopředseda akciové společnosti TOSHULIN pan **Miroslav Otépka** a v roce 2020 bylo uděleno generálnímu řediteli firmy EMP, s.r.o. ve Slavkově u Brna **Ing. Vladimíru Mogišovi**.

Vladimír Mogiš studoval na Fakultě elektrotechnické Vysokého učení technického v Brně, kde rovněž absolvoval postgraduální studium oboru Elektrické pohony. Absolvoval také řadu speciálních kurzů zaměřených na podnikové finance, management a marketing, řízení podniku, využití moderních metod v řízení výroby, zvyšování výkonnosti, atd.

Od roku 1980 pracoval na různých pozicích v koncernovém podniku MEZ Brno. Ten se po rozpadu sovětského trhu dostal do vážných ekonomických potíží. Ing. Mogiš se svým společníkem založili firmu EMP s.r.o., která v roce 1994 převzala na základě privatizačního projektu závod Slavkov státního podniku MEZ Brno, který byl v té době doslova na pokraji krachu. Úkolem nového vedení bylo diverzifikovat výrobu, najít nová odbytiště a nasměrovat export na západní trhy. Hlavní součástí portfolia společnosti EMP jsou čerpadla pro čerpání chladicích a mazacích emulzí, asynchronní motory a zalévané motory pro vodní čerpadla.

Firma vyrábí ze 60 % pro export, hlavně do Německa, Švýcarska a USA.

Společnost EMP se intenzivně věnuje vývoji a inovacím, na jejichž implementaci do výroby podnikový management úzce spolupracuje s výzkumnými pracovišti Vysokého učení technického v Brně.

Ke zmapování nových odbytových možností pro svou firmu využívá Ing. Mogiš pravidelně účast na obchodních misích pořádaných Hospodářskou komorou ČR a Svazem průmyslu a dopravy ČR.

Pan Mogiš se stal čtyřikrát finalistou soutěže Manažer roku pořádaného Českou manažerskou společností a dvakrát byl oceněn jako Manažer odvětví.

Jeho hlavní zásluhou byla faktická záchrana strojírenského podniku, který pracuje výhradně s českým kapitálem, zajištění jeho dlouhodobé prosperity ve vysoce konkurenčním prostředí a zachování pracovních míst.

Gratulujeme jménem vedení SST a přejeme hodně úspěchů v podnikatelském i osobním životě!

➤ **Ekonomický a statistický toolbox CECIMO za třetí čtvrtletí 2020**

OXFORD
ECONOMICS

Úvod

Opatření zaměřená na zvládnutí pandemie byla po tříměsíčním prudkém omezení poptávky a dodavatelských řetězců ve třetím čtvrtletí roku 2020 zmírněna. Ukazatele svědčily o zlepšování evropské výroby, ale celkový trend zůstával negativní, protože nejistota a očekávání druhé vlny pandemie tlumily obchod a investiční vyhlídky a srážely průmyslovou poptávku.

Pokud jde o výkon evropského odvětví obráběcích strojů, se ve 3. čtvrtletí 2020 ve srovnání s předchozím čtvrtletím zvyšoval příjem zakázek, ale celkově byly objednávky nadále meziročně nižší. Ve srovnání s Q3 2019 poklesly domácí objednávky CECIMO8 o -35 % a zahraniční objednávky o -30 %. Celkový objem objednávek byl nižší o -32 %.

Produkce CECIMO MT poklesla o více než 30 %. Za rok 2020 se očekával pokles produkce na 18,7 miliard EUR, což by bylo nejhorší skóre CECIMO od finanční krize v roce 2009.

Slabý výkon odvětví obráběcích strojů je pouze jedním z problémů průmyslu, kterými v současné době trpí evropský trh. Index průmyslové výroby (IPI) EU27 se ve třetím čtvrtletí roku 2020 nadále snižoval. Čtvrtletní hodnota IPI byla 99,3, což znamenalo pokles o -5 % ve srovnání se stejným obdobím roku 2019. Sektor investičního zboží vykázal za toto tříměsíčního období dvouciferný meziroční pokles.

Za celý rok 2020 se očekával pokles poptávky po MT o -33 %, v roce 2021 pak předpokládají optimistické prognózy částečné oživení o 23 %. Odhady naznačovaly, že evropské oživení nevyrovná ztráty roku 2020. Pokud jde o objemy, odhadovalo se, že evropská spotřeba MT klesne v roce 2020 na 13,3 miliard EUR z 19,8 miliard EUR v roce 2019.

Ve třetím čtvrtletí roku 2020 se tvorba hrubého fixního kapitálu dále snižovala, přestože investice klesaly pomalejším tempem (-4 % oproti Q3 2019). Využití kapacit evropského sektoru investičního zboží se ve třetím čtvrtletí 2020 zvýšilo na 72 %, což byl nárůst z pětadvacetiletého minima 64,6 % ve 2. čtvrtletí 2020. Šlo o krátkodobé zlepšení, které vyplývalo z uvolnění opatření v celé Evropě. Přesto se odhadovalo, že využití kapacit zůstane ve 4. čtvrtletí 2020 pod předkrizovou úrovní.

Podle Evropské centrální banky se úvěrové standardy a podmínky nových půjček pro malé a střední podniky i velké firmy výrazně zpřísnily. V Eurozóně se banky vzhledem k negativnímu ekonomickému výhledu stávaly méně tolerantními k rizikům souvisejícím s firmami. Měnová politika ECB zůstávala beze změny, nadále se zaměřovala na podporu poskytování úvěrů firmám a domácnostem.

Globální výrobní manažerský index PMI naznačoval na konci třetího čtvrtletí 2020 pozitivní výhled aktivity průmyslových podniků v době krátkodobého zlepšení výrobních podmínek na klíčových trzích. Ukazatel podnikatelského klimatu OECD zaznamenal mírné zlepšení, obchodní sentiment byl lepší než ve 2. čtvrtletí 2020. Přesto bylo podnikatelské prostředí vyspělých ekonomik zahaleno nejistotou při očekávání slabého růstu, zejména v Evropě. Hospodářské a statistické odhady HDP pro Evropu, USA, Japonsko a Čínu vykazovaly odlišné trendy.

1. Historická data sektoru MT

1.1 Objednávky CECIMO-8

„Index nově přijatých objednávek“ ukazuje vývoj poptávky po výrobních strojích jako indikaci budoucí výroby. Objednávka je definována hodnotou kontraktu mezi výrobcem a třetí stranou v poměru k provizi výrobce zboží a služeb.

Index objednávek CECIMO8 kombinuje relevantní indexy Rakouska, České republiky, Francie, Německa, Itálie, Španělska, Švýcarska a Velké Británie. Váhy různých indexů korespondují s podílem zemí na celkové produkci těchto osmi států v roce 2010. Nově

přijaté objednávky se dělí podle původu zakázky spočívající ve změně vlastnického práva. Jsou identifikovány na základě toho, zda je jejich původ domácí či zahraniční. Původ je dán bydlištěm třetí strany, která objednávku vystavila.

Objednávky CECIMO8 se ve třetím čtvrtletí roku 2020 snížily. Ve srovnání s Q3 2019 klesly domácí objednávky o -35 %, zatímco zahraniční o -30 %. Celkový objem objednávek klesl o -32 %. Situace byla relativně lepší než v předchozím čtvrtletí, ale celková skóre ukazovala, že průmysl je v důsledku pandemie v depresi.

Domácí objednávky:

- Francouzské domácí objednávky klesly ve 3. čtvrtletí 2020 o -74 % oproti hodnotám 3. čtvrtletí 2019. Šlo o mírné zlepšení oproti druhému čtvrtletí (roční míra růstu -94 %), přesto se projevil hluboký dopad pandemie na francouzský sektor obráběcích strojů.
- Britský domácí trh zaznamenával ve 3. čtvrtletí 2020 prudký meziroční pokles o -57 %.
- Domácí objednávky poklesly významně také ve Švýcarsku (-39 %), Německu (-26 %) a Itálii (-24 %).
- Naopak v **České republice** příjem domácích objednávek mírně vzrostl (o 7 %) proti 3. čtvrtletí 2019. Ve Španělsku byl zaznamenán velmi výrazný meziroční růst o 41 %.

Zahraníční objednávky:

- Ve Francii příjem zahraničních objednávek ve srovnání se třetím čtvrtletím roku 2019 drasticky poklesl (-57 %).
- Velmi významné roční poklesy zahraničních objednávek byly hlášeny také ve Švýcarsku (-36 %), Velké Británii (-33 %), Německu (-30 %), **České republice (-30 %)** a Španělsku (-27 %).
- Italské zahraniční objednávky ve třetím čtvrtletí 2020 poklesly o pouhých -6 % (po -37 % meziročního poklesu ve 2. čtvrtletí 2020).

Celkový objem objednávek:

Francie (-50 %) a Velká Británie (-43 %) zaznamenaly během třetího čtvrtletí 2020 nejvyšší roční pokles celkových objednávek. Celkové švýcarské objednávky klesly o -37 %. Další významné poklesy byly zaznamenány v Německu (-29 %), **České republice** a Španělsku (-22 % každý). Itálie uváděla mírnější meziroční pokles o -11 %.

Zahraníční konkurenti:

- Japonský kovozpracující průmysl zaznamenal také významné snížení všech objednávek MT. Domácí objednávky klesly o -29 %, zatímco zahraniční objednávky o -54 %. Objednávky tvářecích strojů se snížily o -38 %. Japonští výrobci obráběcích strojů na tom byli relativně lépe. Tuzemské objednávky obráběcích strojů sice klesly o

-38 %, ale zahraniční objednávky klesaly pomalejším tempem (-12 %). Celkový objem objednávek poklesl o -23 %.

- Tchajwanské domácí i zahraniční objednávky se snižovaly podobným tempem (-28 % a -29 %). Celkový objem objednávek poklesl o -29 %.

1.2 Obchodování CECIMO

Pozn.: Následující analýza se týká údajů o obchodu s MT za Q2 2020. Údaje za Q3 2020 nebyly v době zveřejnění této zprávy k dispozici.

Vývoz v Q2 2020 ve srovnání s Q2 2019

- Během druhého čtvrtletí roku 2020 klesl vývoz obráběcích strojů CECIMO o -41 % oproti Q2 2019. Celkový vývoz MT dosáhl 30 miliard EUR. Jednalo se o šesté čtvrtletí po sobě, kdy se export MT snižoval.

- Vývoz na klíčové trhy znatelně klesal. Exporty MT do Asie poklesly meziročně o -37 % a tržby za MT na amerických trzích o -39 %.

- Nejhlubší pokles vývozních toků MT byl zaznamenán v širším evropském regionu. Evropský trh stále představoval pro CECIMO více než 50 % čtvrtletního vývozu s hodnotou 1,57 miliard EUR, ale byl zjevně na sestupu, protože vývoz klesal proti hodnotám Q2 2019 o -46 %.

- Export do Ruska a zemí Společenství nezávislých států také klesal, ale ve srovnání s významnějšími trhy pomalejším tempem (-13 % oproti 2. čtvrtletí 2019).

Dovoz v Q2 2020 ve srovnání s Q2 2019

- Celkový dovoz CECIMO klesl o -43 %. Celkový čtvrtletní dovoz do oblasti CECIMO dosáhl 1,7 miliardy EUR. Bylo to páté čtvrtletí v řadě, ve kterém import MT do CECIMO klesal.

- Dovoz z Asie, která je pro CECIMO kromě Evropy největším dodavatelským trhem, poklesl o -37 %. Ke konci čtvrtletí dosáhl dovoz MT 566 milionů EUR.

- Pokud jde o Severní a Jižní Ameriku, transatlantický dovoz MT poklesl o -42 %. Mezitím dovoz z Ruska a SNS klesl o -39 %.

- K největšímu poklesu dovozní aktivity docházelo v Evropě. Evropský dovoz MT zemí CECIMO se snížil o -46 %, celkový čtvrtletní objem dovozu klesl na 1 miliardu EUR.

1.3 Výroba MT

V prosinci 2020 byly údaje CECIMO o výrobě MT upraveny a aktualizovány pro valné shromáždění CECIMO. Produkce v roce 2019 byla revidována směrem dolů z 26,9 miliard EUR na 26,7 miliard. Předběžné údaje předložené členskými organizacemi CECIMO ukazovaly, že produkce MT CECIMO za rok 2020 podstatně poklesnou.

Výroba MT CECIMO klesla za rok 2020 na 18,7 miliard EUR. To znamenalo pokles o -30,2 % oproti objemu v roce 2019. Byl to nejhorší výsledek výroby obráběcích strojů CECIMO od roku 2009, tedy od globální finanční krize. Produkce

obráběcích strojů se tehdy snížila z 24,2 miliard EUR v roce 2008 na 16,8 miliard v roce 2009 (-30,8% roční pokles).

2. Poptávka po MT

2.1 Spotřeba CECIMO (předpověď Oxford Economics)

Údaje o globální spotřebě MT výrobců CECIMO s ohledem na nová data národních sdružení byla rovněž aktualizována. Globální spotřeba MT výrobců CECIMO v roce 2019 byla 17,6 miliard EUR. Pokud jde o úroveň roku 2020, byla celková spotřeba MT CECIMO odhadnuta na celkem 12,4 miliardy EUR (pokles o -29,8 % ve srovnání s úrovní 2019).

Odhady zveřejněné v říjnu 2020 nastiňovaly odlišné trendy globální spotřeby. Předpokládalo se dvoustupňové zotavení globálního MT průmyslu. První fází mělo být silné oživení ve 3. čtvrtletí 2020, protože ekonomiky se po kontrakci v první polovině roku 2020 restartovaly. K pozvolnějším oživení by pak mělo dojít od 4. čtvrtletí 2020 do první poloviny roku 2021. Globální poptávka po MT by tedy v roce 2020 poklesla o -18,5 % a v roce 2021 vzrostla o 18,2 %. Odhadovalo se, že celosvětová výroba zůstane pod předkrizovou až do poloviny roku 2021.

Poptávka po MT měla dále růst mezi lety 2022 a 2024, ale pomalejším tempem, protože hybný moment zeslábně a výstup zůstane omezený napříč výrobními odvětvími. Na klíčových trzích se očekávalo nerovnoměrné oživení.

Evropská spotřeba MT bude též procházet dvěma fázemi oživení. Za rok 2020 se očekával pokles poptávky po MT o -33 % a v roce 2021 částečné oživení o 23 %. Odhady OE naznačovaly, že evropské oživení bude ve srovnání s ostatními regiony silnější, přesto ale nevyváží ztráty předchozího roku. Očekávalo se, že spotřeba bude od roku 2022 dále růst, tempo růstu však mělo být pozvolné. Evropa by se tudíž v prognózovaném období (2020–2024) nevrátila na úroveň před krizí. Pokud jde o objemy, poklesne evropská spotřeba za rok 2020 na 13,3 miliardy EUR z 19,8 miliardy v roce 2019. V roce 2024 by úroveň spotřeby měla dosáhnout 18,8 miliard EUR.

Pokud jde o vlastní spotřebu MT zemí CECIMO, předpovídal Oxford Economics analogický cyklus jako za celý evropský region. Odhadovalo se, že spotřeba CECIMO v roce 2020 poklesne o více než -34 % (na 11 miliard EUR) a částečně se zotaví v roce 2021. Spotřeba by pak měla po zbytek období dále růst, i když postupně bude ztrácet na rychlosti. V roce 2024 by spotřeba měla činit 15,9 miliard EUR, oproti 16,9 miliardám EUR za rok 2019.

Očekává se, že též USA, stejně jako ostatní vyspělé ekonomiky, projdou dvoustupňovým oživením: nejprve krátkodobý vzestup ve 3. čtvrtletí 2020, vyvolaný

restartem průmyslové činnosti, poté mírnější růst od roku 2021. Spotřeba MT v USA poklesne v roce 2020 o -24,5 %, ale v roce 2021 téměř vyrovná ztrátu předchozího roku.

Čínská spotřeba by měla po dvou letech poklesů (2019–2020) od roku 2021 stabilně růst. V roce 2021 přesáhne úroveň spotřeby v roce 2019 a dosáhne 22,6 miliard USD. Spotřeba by měla i pak dále růst, i když už pozvolnějším tempem.

2.2 Předpověď HPO objednávek CECIMO-8

Analýza HPO (*prognostická skupina High Performance Organizations*) očekává čtvrtletní nárůst objednávek CECIMO. Hodnoty příjmu objednávek jsou nejnižší od roku 2009. Šok z pandemie má pomalu slábnout. Navzdory šoku a odrazu ode dna má dlouhodobý trend podle této prognostické skupiny zůstat beze změny.

Čtvrtletní analýza:

Průmysl značně utrpěl pandemií, což dále zhoršilo již tak slabou výkonnost mnoha odvětví průmyslu kapitálových statků. V Evropě je pokles produkce mnohem nižší, než pokud jde o spotřebu.

Průmyslová výroba ve Spojených státech klesala přibližně stejným tempem jako maloobchodní tržby.

Pokles spotřeby v Číně je výraznější, oživení výroby je v Číně naopak rychlé. Oživení výroby v Evropě a USA je naproti tomu mnohem slabší než u spotřeby.

Vzhledem k tomu, že globální výroba prochází depresí, signalizují výpočty HPO nízkou úroveň dynamiky pro rok 2021. Jedním z mála průmyslových odvětví, v nichž HPO předpokládá v příštím roce silný růst, je polovodičový průmysl. Lze očekávat, že u odvětví zasažených krizí, jako je průmysl obráběcích strojů, zůstane celková úroveň hluboko pod úrovní roku 2018.

2.3 Index průmyslové výroby (IPI)

Index výroby měří změny objemu výstupu v uzavřených a stálých intervalech, zpravidla měsíčních. Vyjadřuje trend objemu přidané hodnoty v daném referenčním období. Výrobní index je teoretická míra, která je aproximována z reálných hodnot. Přidaná hodnota v bazických cenách může být vypočtena z obratu (po vyloučení DPH a dalších obdobných odečitatelných daní přímo vztažených k obratu), plus kapitalizovaná produkce, plus jiné operační výnosy plus či minus změny zásob, minus nakupované zboží a služby, minus daně z produktů stanovené podle obratu ale neodečitatelné, plus subdodávky obdržené k výrobku. Průmyslová výroba je počítána jako fixní na základě ročního objemového indexu typu Laspeyres.

Základní období: rok 2010 = 100.

Zdroj: Eurostat.

Po silném poklesu průmyslové produkce ve 2. čtvrtletí 2020, kdy byl zaznamenán pokles -20 % oproti 2. čtvrtletí 2019, hodnoty EU 27 nadále klesaly i ve třetím čtvrtletí roku 2020.

Průměrný čtvrtletní IPI evropské ekonomiky činil 99,3 bodu, tedy mírně pod 100 bodů. Jednalo se o roční pokles ve 3. čtvrtletí 2020 o -5 %. Aktuální skóre průmyslové produkce za 3. čtvrtletí 2020 (85,2 % proti Q3 2019) naznačovalo krátkodobé oživení evropského průmyslu.

Celkový trend výroby v Evropě byl negativní, protože IPI za EU 27 zaznamenal šest čtvrtletí (od 2. čtvrtletí 2019 do 3. čtvrtletí 2020) nepřerušovaného zhoršování průmyslové činnosti. **Z odvětvového hlediska je nejvíce postiženým odvětvím evropská výroba kapitálových statků a investičního zboží, které v průběhu třetího čtvrtletí roku 2020 zaznamenaly dvouciferný meziroční pokles.** Sektor investičního zboží se v srpnu 2020 mírně zotavil, i když tempo tohoto dočasného oživení se zpomalovalo.

3. Investice

3.1 Tvorba hrubého fixního kapitálu (GFCF)

Tvorba hrubého fixního kapitálu sestává z akvizic rezidentských producentů, méně úbytky dlouhodobého hmotného nebo nehmotného majetku. Zahrnuje zejména strojní zařízení a vybavení, vozidla, obydlí a jiné budovy. GFCF je klíčovým determinantem agregátní poptávky a nabídky.

Zdroj: Eurostat a ECB

Evropská tvorba hrubého fixního kapitálu, kterou CECIMO počítá jako agregát GFCF za EU27 a UK, se ve třetím čtvrtletí roku 2020 dále snižovala, tempo kontrakce se však zpomalilo. Během tohoto období klesly investiční hodnoty oproti 3. čtvrtletí 2019 o -4 %.

Poslední výsledky GFCF ukázaly, že úroveň investic dosáhla přibližně 814 miliard EUR. To znamenalo krátkodobé zlepšení investičního sentimentu po meziročním poklesu o -17 % v předchozím čtvrtletí, kdy objem investic klesl na 740 miliard, což byla nejnižší hodnota od 1. čtvrtletí 2017.

3.2 Využití kapacit a přiměřenost kapacity výroby

Týká se výrobců investičních statků. Zahrnuje data o současné výrobní kapacitě dle rozvah (sezónně upravená). Současná úroveň využití kapacit je uvedena v % (sezónně upravená). Sledováno je každý měsíc více jak 38 tisíc průmyslových firem, přičemž pololetní průzkum zahrnuje přes 44 tisíc jednotek. Získané odpovědi z průzkumu jsou

agregovány ve formě „bilancí“. Bilance jsou konstruovány jako rozdíl mezi procentem respondentů dávajících pozitivní a negativní odpovědi. Komise počítá agregáty za EU a eurozónu na základě národních výsledků a sezónně upravených bilančních řad.

http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf

Ve třetím čtvrtletí 2020 se v evropském sektoru investičního zboží využití kapacity drželo na 72 %, oproti 64,6 % v předchozím čtvrtletí. Jedná se o krátkodobé zlepšení, které vycházelo ze zmírnění uzamčení států a sociální distance na kontinentu a ze znovuotevření firem a továren po téměř třech měsících vypnutí ekonomiky.

Využití kapacity navzdory čtvrtletnímu oživení zůstávalo pod předkrizovými úrovněmi (84% ve 4. čtvrtletí 2019). Výsledky posledního průzkumu ukázaly, že využití kapacity se ve 4. čtvrtletí 2020 zlepšilo a dosáhne 78 %, i když zůstane pod úrovní 4. čtvrtletí 2019.

Pokud jde o výrobní kapacitu, v jejímž rámci vedoucí pracovníci podniků posuzují své současné úrovně výroby jako dostatečné či nikoli vzhledem ke změnám v knize zakázek a poptávce po investičních statcích, byla výroba v evropských výrobních podnicích v této fázi považována vzhledem k omezením příjmu průmyslových zakázek za přiměřenou (29,3 %).

Je třeba poznamenat, že výrobní kapacita zřejmě dosáhla vrcholu ve druhém čtvrtletí roku 2020, neboť ve třetím čtvrtletí roku 2020 se údaje snížily ve srovnání s předchozím čtvrtletím a znovu ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020 s konečným skóre 26,3 %. Hodnocení výrobní kapacity během tohoto kritického období přineslo mírnější výsledky než ty, které byly zaznamenány během hospodářské krize v roce 2009, kdy bylo dosaženo vrcholu přesahujícího 47 %.

3.3 Zpráva o bankovních úvěrech

Průzkum bankovního úvěrování je určen pro senior-úvěřáře bank eurozóny. Hlavním účelem je lépe porozumět chování zápůjčních bank v eurozóně. Otázky se týkají tří kategorií úvěrů: úvěrů či kreditních linek podnikům; půjček domácnostem na nákup domů; spotřebitelských úvěrů a dalších půjček domácnostem. Pro všechny tyto kategorie jsou otázky zaměřeny na kreditní standardy pro získání úvěru; termíny a podmínky; poptávku po úvěrech a faktory, které ji ovlivňují. Odpovědi na otázky týkající se kreditních standardů jsou analyzovány z hlediska rozdílů („čistá procentáž“) mezi podílem bank, které hlásí zpřísnění standardů a bank hlásících jejich zmírnění. Pozitivní čistá procentáž znamená, že více bank zpřísnuje standardy, zatímco negativní čistá procentáž indikuje, že více bank je uvolňuje. Podobně termín „čistá poptávka“ se vztahuje k rozdílu mezi podílem bank hlásících zvýšení poptávky po úvěrech a podílem

bank hlásících její snížení. Čistá poptávka bude proto pozitivní, když větší podíl bank ohlásí růst poptávky po úvěrech, negativní pak, když více bank ohlásí pokles poptávky.
<http://www.ecb.eu/stats/money/surveys/lend/html/index.en.html>

Ve třetím čtvrtletí 2020 se zpřísnily úvěrové standardy (kritéria pro schvalování půjček bank) pro půjčky podnikům - čistá procentáž bank zpřísnujících úvěrové standardy byla 19 %, o 1 % více než ve 2. čtvrtletí 2020. Evropské banky vykázaly zpřísnění úvěrových standardů pro půjčky malým a středním podnikům (18 %) a velkým podnikům (16 %). Rovněž bylo oznámeno, že se zpřísnily úvěrové standardy u krátkodobých půjček (18 %) a dlouhodobých půjček (20 %).

- Hlavním důvodem pro zpřísnění kritérií pro poskytování úvěrů je vnímání rizika, které přímo souvisí se slabým výkonem evropské ekonomiky. Tolerance rizika mezi bankami je proto omezována. Podmínky tržního financování a příznivé rozvahy bank zabránily dalšímu zpřísnění kritérií u půjček. Také úroková politika ECB s nízkou úrokovou sazbou nadále do značné míry podporuje směřování finančních zdrojů do společností.

- V největších zemích eurozóny se v roce 2020 zpřísnily úvěrové standardy pro půjčky podnikům (Německo, Španělsko a Francie), zatímco v Itálii zůstaly ve třetím čtvrtletí roku beze změny.

- Výhledově očekávaly ve čtvrtém čtvrtletí roku 2020 bankovní skupiny eurozóny výrazné zpřísnění úvěrových standardů pro půjčky firmám vzhledem k nejistotám, pokud jde o hospodářské oživení.

Ve třetím čtvrtletí roku 2020 se zpřísnily podmínky nových úvěrových smluv bank (čistá procentáž 8 %, oproti 2 % ve 2. čtvrtletí 2020). Požadavky bank na zajištění úvěrů firmám významně vzrostly, což signalizovalo rostoucí obavy bank eurozóny z evropského hospodářského cyklu. Stejně jako v případě úvěrových standardů bylo vnímání rizika nadále hlavní důvodem pro zpřísnění celkových podmínek.

- Míra zamítnutých úvěrů podnikům v eurozóně se ve třetím čtvrtletí mírně zvýšila (+3 %, po -12 % v předchozím průzkumu ECB).
- Poptávka společností po půjčkách ve třetím čtvrtletí roku 2020 mírně poklesla. Čistá procentáž bank hlásících nárůst poptávky po úvěrech se snížila o -4 %, po 62 % nárůstu ve druhém čtvrtletí. Na rozdíl od předchozích čtvrtletí vykázaly banky oslabení poptávky po úvěrech pro potřeby financování zásob a provozního kapitálu. Tento faktor je však stále jedním z hlavních hnacích momentů poptávky po půjčkách. Dalšími klíčovými faktory jsou refinancování dluhu a restrukturalizace. Potřeby financování související s kapitálovými investicemi a půjčkami na fúze snižují celkovou poptávku po půjčkách.

- Pokles poptávky po půjčkách nastal u malých a středních podniků (čistá procentáž -4 %), podobně jako u velkých firem (-3% čistá procentáž). Klesá poptávka po krátkodobých půjčkách z důvodu prevence nebo nouzové likvidity. Banky eurozóny očekávaly, že čistá poptávka firem po půjčkách ve 4. čtvrtletí 2020 vzroste (čistá procentáž +17 %) zejména za malé a střední podniky, jež jsou více závislé na bankách než větší firmy.

3.4 Euribor – depozitní sazby centrální banky

Euribor (EURO InterBank Offered Rate) je sazba, za kterou jsou jednou centrální bankou nabízena jiné centrální bance v eurozóně termínovaná depozita. Měsíční data jsou počítána jako průměr denních hodnot bank s největším objemem byznysu na peněžním trhu eurozóny.

<http://www.euribor-ebf.eu>

Depozitní sazba je sazba, kterou banky získávají z peněžních vkladů uložených do druhého dne u centrální banky.

Tzv. hlavní refinanční sazba, minimální nabízená sazba nebo sazba hlavních refinančních operací je úroková sazba, kterou banky musí platit, když si půjčí peníze od ECB na období jednoho týdne.

Během třetího čtvrtletí 2020 zůstávala sazba refinancování ECB beze změny na 0,00 %. Průměr tříměsíčního EURIBORu byl -0,432 %, zatímco průměr za 12 měsíců činil -0,357 %. Evropská centrální banka uvedla, že úrokové sazby eurozóny zůstanou na současné nebo nižší úrovni, pokud nebude výhled inflace konvergovat k úrovni sice poblíž, ale stále pod 2 %.

ECB bude pokračovat v realizaci programu nouzového nákupu aktiv (*PEPP, Pandemic Emergency Purchase Programme -Nouzový pandemický program nákupu aktiv*) za 1,3 bilionu EUR. Cílem nákupů je vyrovnat dopad pandemie na pokles inflace. Nákupy budou i nadále probíhat flexibilním způsobem zahrnujícím různé typy aktiv. Čistý nákup aktiv ECB v rámci PEPP potrvá přinejmenším do konce června 2021, v každém případě však do té doby, dokud ECB nebude považovat krizi za skončenou.

Nákupy uskutečňované v rámci programu nákupu aktiv (APP) budou dále pokračovat v objemu 20 miliard EUR měsíčně. Tento program bude fungovat po dobu neurčitou, aby byla zajištěna likvidita pro společnosti a domácnosti. Uvedený program bude potenciálně pokračovat, dokud se úrokové sazby v eurozóně nezvýší.

4. Podnikatelské klima

4.1 CECIMO barometr podnikatelského klimatu

Barometr podnikatelského klimatu je čtvrtletní průzkum, který hodnotí současnou podnikatelskou náladu a očekávání firem CECIMO pro příští čtvrtletí.

Po metodickém přezkumu budou ukazatele barometru podnikatelského klimatu zveřejněny v příští verzi této zprávy, která má být vydána s největší pravděpodobností v lednu 2021.

4.2 Nákupní manažerský index (PMI)

Globální zpráva o výrobě je kompilována na základě podkladů IHS Markit a J. P. Morgan spolu s ISM a IFPSM, založených na výsledcích průzkumů zahrnujících 9000 vedoucích obchodních činitelů z 30 zemí. Celkově tyto země představují přibližně 86 % celosvětového výstupu zpracovatelského průmyslu. Kladené otázky se týkají skutečných událostí a nezakládají se na názorech. Data jsou prezentována ve formě všeobecně rozšířených indikátorů, kde index nad 50,0 indikuje růst proměnné oproti předešlému měsíci, index pod 50,0 indikuje pokles a index 50,0 znamená, že stav zůstává beze změny. Všechny indikátory jsou sezónně upraveny na úrovni národního sektoru.

<http://www.markiteconomics.com/Survey/page.mcv/about/PMIData>

Globální výrobní PMI

Ke konci třetího čtvrtletí roku 2020 se globální výroba zotavovala z pandemie. Globální PMI (*Purchasing Managers' Index – nákupní manažerský index*) vzrostl v září na 52,3 bodu, což bylo nejvyšší skóre za dva roky, následující po srpnovém růstu 51,8. Produkce i nové objednávky rostly třetí měsíc po sobě, zatímco export se zvýšil poprvé za více než dva roky. Mezitím zůstávaly globální dodavatelské řetězce napjaté v důsledku rychlého oživení poptávky a restartování výroby v celém světě. Obchodní optimismus dosáhl maxima za 28 měsíců vzhledem k silné investiční aktivitě a nákupu meziproduktů průmyslových odvětví.

Výrobní PMI EU

PMI eurozóny se v září 2020 zvýšil na 53,7, oproti srpnovým 51,7. Hodnota PMI signalizovala nejprudší expanzi v evropském výrobním sektoru od srpna 2018, poháněnou zvyšující se úrovní produkce, jejíž tempo růstu dosáhlo nejvyšší hodnoty za více než dva a půl roku. Zlepšení mezičtvrtletního výkonu a oživení obchodu s kapitálovými statky rovněž přispělo k tomuto pro Eurozónu mnohem lepšímu výsledku. Obchodní nálada nákupních manažerů byla na nejvyšší úrovni od dubna 2018.

Rakouský výrobní PMI se v září 2020 mírně zvýšil na 51,7 bodu. Očekávalo se, že průmyslová produkce poroste stejně jako objednávky, ale tempo růstu se časem zpomalí.

Výrobní PMI České republiky se v září 2020 zvýšil na 50,7, což byl růst z poměrně slabých 49,1 v srpnu. Hodnota znamenala první zvýšení výrobní činnosti od listopadu 2018. Tento nárůst byl způsoben rostoucí úrovní výroby a oživením objednávek, zejména zahraničních. Očekávalo se, že průmyslová produkce bude ve čtvrtém čtvrtletí dále růst s posilováním poptávky odběratelů.

V **Německu** činil **výrobní PMI** v září 2020 56,4 bodů, což byl ve srovnání se srpnovým 52,2 značný nárůst. Záříjový PMI znamenal nejprudší expanzi od července 2018. Ve 3. čtvrtletí se obnovil příjem objednávek německých firem, přičemž vývozní objednávky se rovněž zvyšovaly, což naznačovalo, že průmyslová poptávka na klíčových trzích roste. Výroba rostla nejvyšším tempem za déle než dva roky. Němečtí výrobní manažeři byli optimističtí vzhledem ke zlepšeným podmínkám v průmyslu a vzrůstající poptávce.

Španělský výrobní PMI vzrostl v září 2020 na 50,8 ze srpnových 49,9. Španělsko po obnovení průmyslové výroby a obchodu rozšířilo výrobu kapitálových statků a zboží dlouhodobé spotřeby. Zlepšení situace španělských průmyslových podniků však bylo malé, protože příliv nových objednávek stále klesal. Španělští průmysloví manažeři byli dále znepokojeni nedostatkem pracovního kapitálu a likvidity.

Francie v září 2020 zaregistrovala skóre **PMI** 51,2 bodů oproti 49,8 v srpnu. Obnova francouzské výroby nabrala na rychlosti, protože průmyslová výroba a nové objednávky vzrostly ke konci Q2 2020. Francouzští manažeři byli optimističtí, pokud jde o nadcházejících 12 měsíců, ale stále existovala nejistota ohledně dopadů pandemie na francouzské firmy v nadcházejícím čtvrtletí.

Italský PMI vzrostl v září 2020 na 53,2 bodů z 53,1 v srpnu. Záříjová hodnota byla tak nejvyšší od června 2018. Průmyslové provozní podmínky se zlepšily vzhledem k expanzi výstupu i příjmu objednávek. Také vývoz přispěl ke zlepšení průmyslové situace. Stejně jako na jiných klíčových trzích CECIMO, zvýšila se i v Itálii podnikatelská důvěra v souladu s výrobou a poptávkou a díky uvolnění přísných uzávěrek a sociální distance.

Švýcarský PMI vzrostl v září 2020 na 53,1 ze srpnových 51,8 bodů. V září došlo k nejprudšímu nárůstu výrobní činnosti od února 2019, tzn. podobný příběh jako na jiných klíčových trzích.

Turecký výrobní PMI poklesl v září 2020 na 52,8 z 54,3 v srpnu. I když to bylo druhé po sobě jdoucí měsíční snížení, září ukázalo, že situace tureckého průmyslu je navzdory dopadům pandemie stabilizovaná. Produkce i průmyslové objednávky vzrostly, i když pomaleji než v jiných evropských zemích. Existovaly však obavy ohledně síly turecké liry na devizových trzích, což je problém, který by mohl nepříznivě ovlivnit ceny v průmyslu a tlumit potenciál odvětví.

Výrobní PMI Británie poklesl v září 2020 na 54,1, oproti srpnovým 55,2 bodům. Byl to však čtvrtý měsíc v řadě, kdy britský PMI zaznamenal hodnoty nad 50 bodů. Tato pozitivní série pokračovala jako výsledek kombinace faktorů, jako je zvyšující se úroveň průmyslové produkce a objednávek, rychlý restart obchodní aktivity během letního období nebo krátkodobý nárůst vývozu. Lepší poptávka a naděje na trvalé oživení tak posílily důvěru podnikatelů.

Čínský PMI v září 2020 činil 53 bodů, mírně pod srpnovými 53,1. Tato nepatrná změna naznačila, že aktivita továren zůstává stabilní a že se čínská ekonomika po pandemii zotavuje. Nové průmyslové zakázky a vývoz pomohly udržet tempo růstu. Čínský obchodní sentiment je také vysoký. Manažeři jsou však znepokojeni druhou vlnou pandemie v Evropě a Severní Americe. Nejistoty ohledně výsledku amerických prezidentských voleb a obchodní válka srážely obchodní důvěru.

Indický výrobní PMI v září 2020 prudce vzrostl a dosáhl nejvyššího osmiletého skóre 56,8, po silné dvaapadesátibodové hodnotě v srpnu. Indičtí manažeři očekávají, že po uvolnění kontroly bude ekonomika expandovat a stane se výkonnější. Produkce, nové objednávky a mezinárodní prodej vedou k rychlému rozvoji obchodní činnosti.

Japonský výrobní PMI v září 2020 činil 47,7, což je mírné zlepšení ve srovnání se 47,2 v předchozím měsíci. V září bylo zaznamenáno nejvyšší skóre od února 2020. Podpora poptávky sousedních zemí, zejména Číny, zabránila poklesu objednávek. Obchodní sentiment zůstával i přes problémy průmyslu mírně pozitivní, protože manažeři doufali, že dopady pandemie v roce 2021 odezní.

Jihokorejský výrobní PMI činil v září 2020 49,8, zůstal tedy pod prahovou hodnotou 50,0 indikující ekonomický růst. Jihokorejská výroba se snižovala již tři po sobě jdoucí čtvrtletí, ale v důsledku uvolnění omezení pomalejším tempem. Přes relativní slabost jihokorejského průmyslu zůstávala po první vlně pandemie obchodní očekávání výrobců průmyslového zboží optimistická, manažeři firem předpokládali v příštím roce nárůst produkce.

Výrobní PMI Tchaj-wanu se zvýšil v září na 55,2 z 52,2 bodů v srpnu. Nárůst signalizoval nejsilnější expanzi výrobní činnosti od 2. čtvrtletí 2018. Průmyslová produkce vzrostla nejvíce za více než dva roky, rovněž nové průmyslové objednávky a vývoz prudce rostly. Obchodní sentiment byl v této fázi vysoký, ale firmy si vytvářely preventivní zásoby.

Ruský výrobní PMI klesl v září 2020 na podlimitních 48,9 bodů, když před tím v srpnu zaznamenal skóre 51,1. Kontrakce v ruské ekonomice přinesla další pokles průmyslových objednávek, což signalizovalo oslabení průmyslové poptávky. Na druhé

straně se zvýšil výstup, protože společnosti obnovily činnost po uvolnění omezujících opatření. Obchodní sentiment zůstal jasně pod průměrem.

Hodnota **výrobního PMI v USA** v září 2020 činila 53,2 bodů. Tato hodnota znamenala největší expanzi od ledna 2019, podpořenou rychlým zvyšováním průmyslové výroby i nových objednávek. Přestože PMI signalizoval potenciální růst průmyslové aktivity, očekávání do konce třetího čtvrtletí 2020 byla mírnější, vzhledem k vleklým dopadům pandemie a patové politické situaci v zemi.

Kanadský výrobní PMI dosáhl v září 2020 působivých 56 bodů, oproti již silným 55,1 v předchozím měsíci. Bylo to nejvyšší skóre od července 2018. Kanadská výrobní činnost již třetí měsíc v řadě sílila v důsledku uvolnění a následného restartu obchodní činnosti. Výstup a nové objednávky jsou hlavní hnací silou oživení ekonomiky a rostoucího obchodního sentimentu.

Výrobní PMI v Mexiku se v září 2020 zvýšil na 42,1. Mexický průmysl však zaznamenal již sedmou kontrakci po sobě, nejhorší za posledních šest měsíců. Průmyslová produkce a poptávka klesaly kvůli účinkům pandemie dvě po sobě jdoucí čtvrtletí. Výrobci průmyslového zboží byli nicméně optimističtí ohledně budoucnosti, doufali v brzké uvolnění a nárůst zahraniční poptávky a vývozu.

Brazilský výrobní PMI vzrostl v září 2020 na 64,9 bodů, což byl další nárůst po srpnových 64,7. Výrobní odvětví v Brazílii se rychle rozvíjela během čtyř po sobě jdoucích měsíců, rostl výkon a příjem průmyslových objednávek, přičemž ten byl obzvláště dynamický během třetího čtvrtletí 2020. Obchodní sentiment mezi brazilskými zpracovatelskými firmami významně vzrostl vzhledem k vyhlídce na kapitálové výdaje, které mají podpořit růst produkce.

4.3 OECD indikátor podnikatelské důvěry (BCI)

Kompozitní předstihový indikátor (CLI), jehož součástí je BCI, se skládá ze souboru komponent vybraných ze širokého spektra klíčových krátkodobých ekonomických indikátorů tak, aby se zajistilo, že indikátory budou trvale vyhovovat, pokud v budoucnu nastane změna ekonomických struktur. CLI je počítán pro 33 zemí OECD (Island není zahrnut) a několik regionálních agregátů. Jsou založeny na hodnocení výroby podniků, zakázek a akcií, spolu s jejich současnou pozicí a očekáváním pro nejbližší budoucnost.

Tyto indexy jsou navrženy tak, aby anticipovaly body obratu ekonomické aktivity v relaci k trendu v průměru o 6 až 9 měsíců dříve, než k nim dojde. Zatímco teorie říká, že bod obratu CLI signalizuje obrat v referenčních řadách, jsou body obratu ve skutečnosti determinovány poměrně komplikovaným procesem. Body obratu v referenční řadě jsou obvykle založeny asi 4 až 8 měsíců předem. Proto je často nutné

vyčkat několik období, než je možno učinit definitivní závěr. Je vhodné využít informace o meziročním vývoji CLI.

Typické ukazatele CLI zahrnují změny objednávek a zásob, indikátory finančního trhu, podnikatelské důvěry a data o klíčových sektorech a trendu hlavních obchodních partnerů.

Standardizovaný BCI reprezentuje jen zpracovatelský sektor. Je založen na hodnocení produkce společností, jejich zakázek, akcí a jejich současné pozice a očekávání. BCI ukazuje dlouhodobý trend průmyslové výroby (s šestiměsíčním zpožděním). Zvýšení více než o 100 znamená expanzi, snížení více než o 100 propad; růst méně než o 100 je obratem vzhůru a pokles méně než o 100 znamená zpomalení.

(<http://stats.oecd.org/mei/default.asp?lang=e&subject=5>)

Ukazatel podnikatelské důvěry (BCI, Business Confidence Indicator, který je součástí CLI - Kompozitního předstihového indikátoru OECD), vyjadřující obchodní sentiment v zemích OECD, se ve 3. čtvrtletí 2020 dále zhoršoval a manažerská důvěra oproti 3. čtvrtletí 2019 klesla o -0,5 %. Tempo poklesu se však zpomalilo oproti 2. čtvrtletí 2020, kdy došlo k meziročnímu poklesu o -2,6 %. BCI se tudíž snižoval nejpomaleji za dva roky. Průměrná hodnota BCI za 3. čtvrtletí 2020 byla 99, zatímco ve 2. čtvrtletí 2020 to bylo 97,3. Hlavním hnacím motorem byl krátkodobý restart ekonomické aktivity během letního období v Evropě, Severní Americe a Asii. Přes toto relativní čtvrtletní zlepšení trval negativní trend podnikatelského sentimentu ve vyspělých ekonomikách, jejich průměrná čtvrtletní skóre BCI od 3. čtvrtletí 2018 trvale klesají.

K údajům BCI pro jednotlivé země ze září 2020:

- Agregáty OECD zaznamenaly měsíční skóre pod stobodovou hranici (99,4).
- Klíčové evropské trhy, jako je Francie (99,3), Itálie (98,9) a Spojené království (98,4), vykazovaly měsíční hodnoty pod průměrem OECD.
- Klíčové asijské trhy (Čína, Japonsko a Jižní Korea) měly skóre BCI kolem 98 bodů, tedy pod průměrem OECD za září a dva body pod 100 bodovou hranicí.
- Španělsko, Německo a Švýcarsko dosahovaly v rámci OECD nadprůměrných hodnot BCI, i když stále pod hodnotou referenčních indexů.
- USA, Brazílie, Rusko a Turecko byly na 100bodové hranici nebo mírně nad ní.

5. Souhrnné indikátory

5.1. Hrubý domácí produkt

Meziroční čtvrtletní procentní změna HDP ve 3. čtvrtletí 2020:

- **HDP eurozóny** klesl ve 3. čtvrtletí 2020 o -4,3 % oproti stejnému období předchozího roku.

- Celková ekonomická produkce **EU27** klesala meziročně o -4,3 %.
- Evropské hodnoty HDP vykazovaly částečné krátkodobé oživení po -14,7% ročním poklesu v eurozóně a -13,9% poklesu v Evropské unii ve 2. čtvrtletí 2020.
- **Spojené království** zaznamenalo ve 3. čtvrtletí 2020 meziroční pokles -9,6 %.
- **HDP USA** se ve 3. čtvrtletí 2020 proti 3. čtvrtletí 2019 snížil o -2,9 %, po předchozím čtvrtletním poklesu o -9 %.
- **Čínská ekonomika ve 3. čtvrtletí 2020 meziročně vzrostla o 4,9 %, a zlepšila tak výsledek 2. čtvrtletí s hodnotou ročního nárůstu o 3,2%. Čínský HDP zrychlil po meziročním poklesu o -6,8 % v prvním čtvrtletí 2020, kdy pandemie zmrazila obchodní činnost.**
- **Japonský HDP** ve třetím čtvrtletí 2020 nadále klesal o -5,7 % proti HDP ve stejném čtvrtletí předchozího roku. Současný růst je mírným zlepšením po -10,3% ročním poklesu za Q2 2020. Bylo to v Japonsku už čtvrté čtvrtletí po sobě s negativním růstem.

Podzimní předpověď Evropské komise (listopad 2020):

Prognóza ukazuje nové trendy, týkající se růstu HDP v Evropské unii a dalších vyspělých ekonomikách. **Prognóza HDP Evropské unie zůstává negativní a očekává pro 4. čtvrtletí 2020 a 1. čtvrtletí 2021 další kontrakci evropské ekonomiky. Evropský HDP by se měl odrazit od dna až ve druhém čtvrtletí roku 2021,** kdy se čeká růst o 11,7 % oproti 1. čtvrtletí 2020. Evropské tempo růstu by mělo následně v roce 2021 klesat, ale v druhé polovině roku 2021 a první polovině roku 2022 dojde k výraznému růstu. Do konce roku 2022 ale ztratí růst evropského HDP na rychlosti a zpomalí se. Čeká se, že rok 2022 skončí s ročním růstem HDP o 1,9 %.

Pro **USA** ukazuje prognóza HDP podobný příběh jako pro Evropskou unii. Významný nárůst ekonomické aktivity by se měl uskutečnit v roce 2021: nejprve v podobě silné roční expanze (nárůst o 8,8 % ve 2. čtvrtletí 2021), následované mírnějším, ale stále významným tempem růstu po zbytek roku. Za rok 2022 by měl růst v USA dosáhnout 2,5 %.

Japonsko také projde dvoufázovým oživením, i když zaznamená změny tempa růstu. Japonský HDP by měl ve 2. čtvrtletí 2021 silně růst (nárůst o 7,1% proti Q1 2020), ale hybný moment v následujících čtvrtletích oslabí. Odhady ukazují, že nárůst Q2 2021 nebude tak silný jako v EU nebo USA. Růst japonského HDP se bude blížit 1 %, potenciálně dosáhne ve 4. čtvrtletí 2022 skromných 0,4 %.

Pokud jde o Čínu, její ekonomika v současné době prochází silným ekonomickým oživením. Odhady ukazují, že čínský HDP bude i nadále růst stabilním tempem. V roce 2021 má být průměrná míra růstu 5,7 % a v roce 2022 5,5 %.

5.2 Inflace

Údaje o průměrné inflaci za 3. čtvrtletí 2020:

- EU27: 0,5%
- Eurozóna: 0,0%
- USA: 0,8%
- Čína: 2,3%

Klíčové trhy CECIMO pokračují v deflačním vývoji. Byly zaznamenány záporné čtvrtletní změny cenové hladiny v Německu (-0,2 %), Itálii (-0,2 %), Španělsku (-0,6 %) a Švýcarsku (-1,2 %). Slabá inflace je nadále ve Francii a Rakousku, kde se ceny zvýšily o 0,4 %, respektive 1,5 %. Vzhledem k tomu, že poptávka a spotřeba jsou v Evropské unii stále nízké a vzhledem k negativnímu obchodnímu výhledu ceny v některých klíčových ekonomikách dále poklesly.

5.3 Zahraniční směnné kurzy

Průměrný čtvrtletní směnný kurz **japonského yenu** v Q3 2020 vůči euru byl 124,1, což naznačuje znehodnocení japonské měny, která se v předchozím období obchodovala za 118,3 jednotek za euro. Pád hodnoty yenu vyvolal volatilitu na devizových trzích, přesto zůstává tato měna bezpečným útočištěm pro forexové (*Foreign Exchange, trhy s cizími měnami*) investory. Analytici se domnívají, že měnová politika Bank of Japan, zaměřená na mobilizaci zdrojů směrem k podnikům a domácnostem v průběhu pandemie, povede k dlouhodobému zvyšování hodnoty yenu.

Během třetího čtvrtletí roku 2020 se **americký dolar** obchodoval v průměru 1,17 jednotky za euro, což představuje ve 2. čtvrtletí 2020 nárůst o 1,10 jednotek. Forexoví investoři vyvodili ve své čtvrtletní analýze z vrcholící pandemie odklon od dolaru ve prospěch jiných měn. Nejistota v době prezidentských voleb a patová situace kolem stimulačního balíčku oslabily dolar na klíčových měnových trzích.

Na měnových trzích byl průměrný obchodní poměr **švýcarských franků** k euru 1,08 franku za euro, tedy nepatrný pokles proti 1,06 CHF za euro ve 2. čtvrtletí 2020. Švýcarská ekonomika vykazovala výraznou míru deflace. Probíhá dlouhodobé zhodnocování franku při slabším výkonu evropské ekonomiky a negativním výhledu klíčových sektorů EU.

Ve 3. čtvrtletí 2020 se **libra šterlinků** obchodovala za 0,91 pence za euro. V té době došlo k zablokování jednání o brexitu mezi Evropskou komisí a britskou vládou. Hodnota libry na měnových trzích stagnovala. Riziko odchodu Spojeného království z Evropské unie bez dohody bylo důvodem znehodnocování libry šterlinků v zahraničí.

Během 3. čtvrtletí 2020 se **čínský jüan** obchodoval v průměru 8,09 jednotek za euro, což byl nárůst ze 7,80 jüanů za euro v předchozím čtvrtletí. Bylo to třetí čtvrtletí v řadě,

kdy jüan vůči evropské měně znehodnocoval. Zdá se, že volatilita jüanu na forexových trzích roste. Hodnota této měny byla z velké části stanovena vládním indexem vůči koši cizích měn, čínská centrální banka však povolila tržní operace ke stanovení hodnoty čínské měny. Ve světle předpokládaného přechodu k pružnějšímu mechanismu stanovení cen očekávají obchodníci další fluktuaci jüanu.